

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Vande absolutie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Van dese, ende van alle andere sonden, daer my Godt
in schuldigh kent, spreke ick myn schuldt, ende myn
groote schuldt: ende ick bidde de H. Moeder Godts
Maria, ende alle Godts liene Heylighen, ende v
Vader, dat v ghelyue veur my te bidden, ende my
een salighe penitentie ende absolutie mijner sonden te
gheuen.

M. VVat doet ghy noch meer?

D. Ick aen-hooze eerstelijcken wat de Priester
seght: ende ick ontfanghe de penitentie die hy my
instelt/ bekennende dat die minder is/ dan mijn
sonden verdien.

M. Is-men schuldigh dese penitentie t'aen-
vearden?

D. Iae: hoe wel dat men een andere soude mo-
ghen begheren / als-men bemerkt dat-men die
niet en soude connen vol-brenghen.

M. Soude ick sondighen, in-dien ick peysde,
Ick en sal die niet vol-brenghen?

D. Iae ghy: ende waer't dat ghy dit veur d'ab-
solutie pepsde / v biechte en soude van gheener
weerden zyn. Want de Priester die de maght
heeft v van v sonden t'ontbinden / heeft nock de
maght v tot penitentie te verbinden.

M. Wat doet ghy onder d'absolutie?

D. Ick vernieuwe mijn berouw / ende goedt
propost van niet meer te sondighen: pepsende
metter herten: O Heere, t'is my hertelijcken leedt
dat ick v vergramt hebbe; ende ick neme vastelyck
veur my, niet meer in sonden te vallen. Heere gheeft
my daer toe gracie, om v al-tijdt te behaghen.

Van de Penitentie oft satis-factie.

M. Wat doet ghy nae de Biechte?

D. Ick dancke Godt van sijn ghenaede / segghende: *Heere, ick dancke u, dat ghy my tot noch toe ghespaert hebt, ende mijn sonden deur dit heyligh Sacrament vergheuen.* Hier nae vol-brenghe ick soo haest/ende too neerstelijck/ als ick can/de penitentie die mijn Biecht-vader my in-gestelt heeft.

M. Ist sonde, sijn penitentie niet volbrenghen?
D. Jaet: alst gheschiedt willens ende wetens/ oft daur eenighe onachtsaemheydt.

M. Waerom moet-men de penitentie volbrenghen, aen-ghesien dat ons de sonden vergheuen zijn deur de biechte?

D. Om dat in alle sonden / ende by-sonder in dood-sondē / twee quaden sijn. Het een heetmen de schuld der sonden: ende is den af-keer van Gode/ die in de dood-sonde gheschiedt / alsmen deur d'ouer-treden des ghebodts vyanden Godts wort / ende verdient / van Gode al-tijdt verscheden te zijn: inde daghelyckische sonde ist een verflauwinghe in Godts liefde. D'ander is/ een onbehoorlijck toe-keeren tot eenighe creature: d'welck verdient ghevochlycke pyne: in dood-sonden d'eeuwiche pyne der hellen/in daghelyckische/ eenighe tijdelijke. D'eerste quaedt wort al-tijdt in de biechte vergheuen: het tweede en wort niet al-tijdt gansch af-ghenomen / maer d'eeuwiche pyne wort in tijdelijke verandert / die-men in dit leuen moet vol-doen / oft nae dit leuen in't vage-bier. Hierom ist goedt/ een groote penitentie van sijn Biecht-vader te hebben : want dese heeft